

Далягяды вымалёўваюць кніжныя зацікаўленні

Беразіно ўражае пашанотным стаўленнем да байчынага кнігавыдання. На мінулым тыдні і снежная завея не стала перашкодай, каб Беразіно, цэнтральную раённую бібліятэку, наведалі госці з Мінска. Цэлай камандай прыехалі пісьменнікі, чые кнігі апошнім часам выйшлі ў Выдавецкім доме «Звязда». І як было не прыехаць, калі Бярэзінская цэнтральная раённая бібліятэка арганізавала фестываль беларускай кнігі «Кніжныя гарызонты».

Гаспадары кніжніцы падрыхтавалі выстаўку кніг сучасных беларускіх аўтараў «Суквецце талентаў — суквецце імёнаў». Нават белы агляд палічак засведчыў, што ўвазе ўдзельнікаў фестывалю прадстаўлены тыя кнігі, якія выйшлі ў айчынных выдавецтвах нядаўна. Відавочна, што бібліятэчны фонд даволі добра камплектуецца за кошт бюджэтных сродкаў.

Дырэктар бібліятэкі Наталля Мікалаеўна Маеўская запрасіла гасцей на экскурсію па бібліятэцы з наведваннем інфармацыйна-краязнаўчага цэнтра «Гісторыя роднага краю». Маштаб краязнаўчай, пошукавай працы, якую праводзяць у Беразіно, уражае. А тое, як плён пошуку аформлены, уражае яшчэ болей. Менавіта ў бібліятэку ідуць як у сапраўдны музей, каб даведацца нешта новае, каб атрымаць сістэмныя звесткі пра слаўтых прашчурцаў, ураджэнцаў Бярэзіншчыны. Найпершая ўвага ў цэнтры — да літаратурнага краязнаўства, беларускага прыгожага пісьменства, што і зразумела. Бярэзінскі край даў свету, нашай Айчыне нямала цікавых асоб, якія сцвердзілі сябе ў літаратурнай працы. Пра іх кнігі, мастацкія творы, народжаныя дзякуючы іх таленту, можна вычарпальна даведацца ў раённай бібліятэцы.

Пасля кароткага знаёмства, абмену ўражаннямі паміж гасцямі і гаспадарамі пачаліся размовы з чытачамі. Лаўрэата літаратурных прэмій розных краін, уладальніка медаля Канстанціна Сіманавы (Расійская Федэрацыя) празаіка і публіцыста Алену Браву запрасілі ў чыгальную залу на сустрэчу са старшакласнікамі. Імпрэзу, у час якой пісьменніца расказвала і пра аповесць «Дараванне», прысвечаную Вялікай Айчыннай вайне, і пра іншыя ўласныя творы, назвалі даволі ўзнёсла, з асаблівым піетэтам да Алены Бравы, — «Ластаўка беларускай літаратуры». Па атмасферы, што панавала ў час сустрэчы, па пытаннях ад яе ўдзельнікаў было відаць, што творчасць празаіка ведаюць, яе кнігамі захапляюцца.

Ірыну Карнаухаву, кіраўніка клуба паэтаў і кампазітараў «Жывіца», паэтэсу, дзіцячую пісьменніцу, віталі ў час імпрэзы «Укаранаваная талентам». Ізноў — высокая, прыгожая і адказная назва. Ірына

Карнаухава знайшла агульную мову з аўдыторыяй — вучнямі сярэдняга школьнага ўзросту. Пісьменніца расказала пра тыя свае кнігі, якія адрасуе падлеткам. Прыадчыніла сваю творчую лабараторыю, звярнула ўвагу на тое, што, акрамя ідэі, творчага азарэння, якія спрыяюць нараджэнню новых апавяданняў, аповесцей, важна настойліва рыхтавацца да мастацкага асэнсавання той ці іншай тэмы. А гэтага патрабуе ведання дзіцячай псіхалогіі, дзеля гэтага неабходны частыя сустрэчы з хлопчыкамі і дзяўчынкамі.

Сустрэча з пісьменніцай Ірынай Карнаухавай.

«Караблік дзяцінства ў кніжным моры» — імпрэза, якую правяла паэтэса, празаік, перакладчыца Іна Фралова. Яна выступала ў зале маладзёжнага цэнтра, дзе ладзіцца мноства мерапрыемстваў раённай бібліятэкі, у зале, якую добра ведаюць бярэзінскія школьнікі. Іна Фралова апошнім часам выдала цэлы шэраг кніг, адрасаваных зусім юным чытачам. Пісьменніца — часты госць у бібліятэках і школах краіны. Асабліва добра яна ведае бібліятэкі Мінска і Міншчыны. Сяброўца з таленавітым аўтарам і бібліятэкары, часта самі звяртаюцца з просьбай правесці прэзентацыю новых кніг. Зусім нядаўна Іна Фралова ўклала чытанку для юных аматараў мастацкага слова — «Верасок». Хрэстаматыйнага характару зборнік, выдадзены «Звяздою» накладам у дзве тысячы экзэмпляраў, даволі хутка разоходзіцца з выдавецкага склада. Пад адной вокладкай — дзясяткі цікавых, прыцягальных твораў пісьменнікаў розных пакаленняў. Чытанка «Верасок» — і добры ўрок роднай літаратуры, і добры ўрок выхавання.

Завяршыўся фестываль беларускай кнігі ў Беразіно «Кніжныя гарызонты» круглым сталом на тэму «Сучасная беларуская кніга: прырытэты кнігавыдання і прапаганды». Мадэратарам размовы выступіла вядомая не толькі ў Беразіно, але ў супольніцтве бібліятэкараў

вобласці, краіны, загадчыца аддзела маркетынгу раённай бібліятэкі Тамара Круталевіч. Яна і задала тон размове гасцей і бібліятэкараў. Удзел у абмеркаванні, трэба зазначыць, даволі няпростых пытанняў, прыняў і старшыня Саюза пісьменнікаў Беларусі, дырэктар — галоўны рэдактар Выдавецкага дома «Звязда» Алесь Карлюкевіч. Многія абсягі дыялогу ў час круглага стала насілі праблемны характар. Не абмінулі выступоўцы, эксперты і тэму ролі моладзі, маладых аўтараў у сучасным літаратурным працэсе. Згадалі і альманах «Першацвет», які не першы год выходзіць у нашай краіне пры падтрымцы Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Настрой ва ўсіх — і бібліятэкараў, і наведвальнікаў, удзельнікаў фестывалю, пісьменнікаў. — нягледзячы на зімовую сцюжу за вокнамі ўтульнага двухпавярховага памяшкання раённай бібліятэкі, быў даволі добры. Напрыканцы сустрэч у Беразіно мы звярнуліся да Наталлі Маеўскай з пытаннем: «А што далей, якіх фестывалюў, сустрэч чакаць у галоўнай кніжніцы Бярэзінскага раёна ў 2024 годзе?» Дырэктар крышачку задумалася і адказала: «...Сапраўды, у нас даволі шмат мерапрыемстваў. Часам нават ёсць некаторае напружанне з-за гэтага. Але іначай, набраўшы хуткасці, мы ўжо і не можам. Бібліятэка сёння — сапраўдны цэнтр асветніцтва, цэнтр выхаваўчай работы... Іншая справа, што патрэбна дадаваць навацый, каб нашым бярэзінцам было цікава. Невялікі горад, мы ўсе адно аднаго ведаем... І наўрад ці на карысць будучы паўтары... Магчыма, наспеў час супольна з іншымі ўстановамі правесці ў раёне Бярэзінскія краязнаўчыя чытанні. Тады мы і раскажам пра плён новых даследаванняў, і настаўнікаў, школьнікаў падштурхнём да большай актыўнасці ў пошукавай рабоце...»

Ідэя, якая прагучала ў размове з дырэктарам напрыканцы, напэўна, захопіць многіх. І не толькі жыхароў горада і раёна, а яшчэ і ўраджэнцаў Бярэзіншчыны. Ды не толькі ўраджэнцаў, але і тых вучоных — гісторыкаў, мастацтвазнаўцаў, літаратуразнаўцаў, архівістаў, якім не чужыя імёны знакамітых бярэзінцаў, якім цікавы падзеі розных дзесяцігоддзяў, што адбываліся ў гэтым краі. Застаецца паверыць у ідэю правядзення Бярэзінскіх краязнаўчых чытанняў, прыцягнуць да іх арганізацыю Інстытут гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт, Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка, Нацыянальны мастацкі музей Беларусі — і справа зрушыцца з месца, набудзе развіццё. А ў выніку дапаможа стварэнню паўнаважнага гістарычнага партнёра Бярэзіншчыны!..

Кастусь ЛАДУЦЬКА
Фота даслана аўтарам

«Кола(с) часу Палесся»

У Пінску прайшла III міжрэгіянальная навукова-практычная канферэнцыя «Коласаўскія адрасы Радзімы».

Сустрэча ў Пінскай гарадской дзіцячай бібліятэцы імя Якуба Коласа адпавядала высокаму статусу. Шмат інфармацыі для роздому далі грунтоўныя выступленні кандыдатаў навук, дацэнтаў Палескага дзяржаўнага ўніверсітэта Алены Ігнацук (філалогія) і Міхаіла Цубы (гісторыя). Цікавыя звесткі паведаміла навуковы супрацоўнік Музея беларускага Палесся Настасся Краўцова. Электронны рэсурс «Палескімі сцяжынкамі Якуба Коласа» прадставіла намеснік дырэктара Пінскай гарадской цэнтралізаванай бібліятэчнай сістэмы Людміла Папіціч. Уразілі прэзентацыі ганаровых гасцей з Мінска. Дырэктар Дзяржаўнага літаратурна-мемарыяльнага музея Якуба Коласа Ірына Мацяс пазнаёміла з дзейнасцю шматлікіх інтэрактыўных пляцовак, што прыцягваюць наведвальнікаў розных узростаў, а вядучы навуковы супрацоўнік установы Алена Жасткова захапіла электроннай версіяй выставы «Кола часу Якуба Коласа».

Паэзія ажывіла сустрэчу. Авацыі выклікала тэатралізаваная пастаноўка па матывах вершаванага апавядання Якуба Коласа «За дождж» у выкананні студэнтак Пінскага дзяржаўнага каледжа мастацтваў. Свае пробы пяра агучылі школьнікі — пераможцы конкурсу

«Мой Пінск. Мой дом. Мае вытокі», творы прысвячалі Якубу Коласу члены клуба літаратараў «Пінчукі». Песню на вершы народнага песняра выканаў кампазітар Віктар Мяцельскі.

«Лунінецкі блок» адлюстравалі дзейнасць сучаснікаў папулярнага класіка. Журналіст Таццяна Канапацкая нагадала аб добрых справах у гонар Якуба Коласа, што ажыццявіліся па ініцыятыве светлай памяці Сцяфана, архіепіскапа Пінскага і Лунінецкага. У Пінску на Свята-Варварынскім храме адкрыта мемарыяльная дошка аб тым, што ў чэрвені 1913 года Канстанцін Міхайлавіч Міцкевіч абвянчаўся з Марыяй Дзмітрыеўнай Каменскай (архіерэй называў іх беларускімі Пятром і Фяўроніяй, ахоўнікамі сямейнага шчасця), а ў Мінску ўпершыню загучала малітва на традыцыйных Калядах у Доме Коласа. Пашырэнню музейна-духоўных стасункаў спрыялі намаганні мясцовай грамадскасці, дзе «Лунінецкія Коласавыя праводзіцца з 1991 года.

Бібліятэкар СШ № 3 г. Лунінец Алена Арашкевіч прадставіла кнігі, дзе праз праграмы «Літаратурнае Залессе» занатаваны факты аб знаходжанні Якуба Коласа ў Лунінец і аб наведванні горада асобамі, якія мелі дачыненне да народнага песняра. Экс-дырэктар Лунінецкага краязнаўчага музея і СШ № 4 г. Лунінец Наталля Казанкова прачытала байку мясцовай слаўтасці Настасі Якавец.

Удзельнікі канферэнцыі.

За арганізацыю сустрэчы шчыра дзякавалі дырэктару Пінскай ЦБС Дзіне Лагодзіч і гаспадыні — загадчыку філіяла Ірыне Вакуліч. Шматлікія літаратурныя праекты тут адбываюцца ў супрацоўніцтве з рэдакцыяй раённай газеты «Лунінецкія навіны». На пачатку ашэсціў апаэтыяў і паэты, перададзены сувеніры ад «ЛН», а таксама альбом «Мілая малая родина, вечная наша любовь». Кніга змяшчае нарысы пра генерала Георгія Вярэніча і Уладыку Веняміна, якія мелі выпускнікам СШ № 1 г. Лунінец. Будынак школы стаіць на месцы народнага пачатковага вучылішча. Там тры месяцы меў прытулак і заробак апальны творца — будучы класік.

Знакавая дата злучыла аднадумцаў — 111 гадоў таму Якуб Колас пакінуў Лунінец і пераехаў у Пінск, дзе сустрэў сваё каханне, стварыў сям'ю, радаваўся першыню. Тут народны песняра быў абсалютна шчаслівы. Прагучала прэзентацыя аб стварэнні ў Пінску імя Якуба Коласа згуртоўвае палескае кола аднадумцаў...

Таццяна ВАСІЛЬЕВА
Фота даслана аўтарам